

7

Gawaing Pampagkatuto sa Filipino

Kuwartar 3

Aralin

4

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Sagutang Papel sa Filipino
Kuwarter 3: Aralin 4 (para sa Ikaapat na Linggo)
SY 2024-2025

Ang kagamitang panturong ito ay eksklusibo sa mga gurong kalahok para paunang papapatupad o implementasyon ng MATATAG K - 10 na kurikulum sa taong panuruang 2024-2025. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Dr. Joel C. Malabanan (Philippine Normal University - Manila)

Tagasuri:

- Dr. Voltaire M. Villanueva (Philippine Normal University - Manila)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan at Kasaysayan ng Pakikibaka Laban sa mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: #1 Pagtatambal (15 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga impluwensiya ng mga Kastila sa Kulturang Pilipino.

III. Mga Kailangang Materyales: Papel at panulat

IV. Panuto: May mahalagang papel na ginampanan ang panitikan sa pakikibaka ng mga Pilipino laban sa mga Kastila. Nagsilbing dokumentasyon ng kasaysayan ang mga tula, awit, sanaysay, at nobela upang paapuyin ang nasyonalismo sa puso ng ating mga ninuno. Punuan ng wastong kasagutan ang sumusunod:

- _____ 1. Ito ang pamagat ng nobelang sinulat at naipalimbag ni Dr. Jose Rizal noong 1891.
- _____ 2. Ito ang tawag sa pahayagan ng Katipunan.
- _____ 3. Sagisag panulat ito ni Emilio Jacinto.
- _____ 4. Ito ang bilang ng pantig ng tula ni Andres Bonifacio na "Pag-ibig sa Tinubuang Lupa".
- _____ 5. Siya ang pangunahing tauhan sa Noli Me Tangere.
- _____ 6. Siya ang may-akda ng "Dasalan at Tocsohan".
- _____ 7. Siya ang sumulat ng "Mi Ultimo Adios".
- _____ 8. Ito ang pamagat ng Pambansang Awit na nilikha ni Andres Bonifacio at nilapatan ng musika ni Julio Nakpil
- _____ 9. Siya ang gumamit ng sagisag-panulat na "May Pag-asa".
- _____ 10. Ito ang sagisag-panulat ni Antonio Luna
- _____ 11. Ito ang tawag sa *genre* ng awit na "Jocelynang Baliuag"
- _____ 12. Siya ang naglapat ng melodiya ng "Lupang Hinirang".
- _____ 13. Siya ang rebolusyunaryong Pilipino na kilala sa tawag na "Vibora".
- _____ 14. Siya ang tagapagtatag ng "Republikang Tagalog"
- _____ 15. Ito ang tawag sa pinakamataas na kasapi ng Katipunan.

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Ipaliwanag kung papaano nagamit ng mga Pilipino ang Panitikan sa pakikibaka sa mga Kastila.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarter:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng Pananakop ng mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: #2 Pamanang Espanyol

II. Mga Layunin: Natatalakay ang mahahalagang pangyayari sa panitikan sa panahon ng pananakop ng Espanyol.
Napahahalagahan ang kasaysayan ng panitikan sa panahon ng pananakop

III. Mga Kailangang Materyales: Papel at panulat

IV. Panuto: Ipaliwanag sa pamamagitan ng organisadong mga pangungusap na hindi bababa sa lima (5) ang mensahe o pahiwatig at kaisipang nakapaloob sa sanaysay ni Andres Bonifacio na “Ang Dapat Mabatid ng mga Tagalog”:

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Ipaliwanag kung ano ang pinakamahalagang naging ambag ni Andres Bonifacio sa pagiging bansa ng Pilipinas

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarter:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: #3 Pagbibigay-linaw (10 minuto)

II. Mga Layunin: Nabibigyang-linaw ang mga pahayag sa mga Awit ng Pakikibaka Laban sa mga Kastila.

III. Mga Kailangang Materyales: Papel at panulat

Panuto: Ibigay ang kahulugan ng mga salitang nakahilig batay sa pagkakagamit sa sanaysay na Ang Musika ng Rebolusyong Pilipino Laban sa mga Kastila Batay sa Pananaliksik ni Dr. Antonio Hila. Pagkatapos ay gamitin sa sariling pangungusap.

1. *Dalisay* sa linis, dakila sa ganda

2. Marangal na *dalit* ng Katagalugan

3. Lupang *hinirang*, duyan ka ng magiting

4. Lupa ng araw ng *luwalhati't* pagsinta

5. Bayang *magiliw* Perlas ng Silanganan

6. Sa *manlulupig* di ka pasisil

7. *Masamyong* bulaclac agad sumisical

8. Sa buhay na ito'y walang *nilalangit*

9. *Pinopoong* sinta, niring calolowa

10. Musika ng *Rebolusyong* Pilipino

IV. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Ilahad kung papaanong ang musika ay nagamit sa pakikibaka para sa kalayaan ng Pilipinas laban sa mga Kastila.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarter:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng Himagsikan Laban sa mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: #4 Lahad-Diwa (10 minuto)

II. Mga Layunin: Natatalakay ang katangian ng Panitikan sa Panahon ng Himagsikan laban sa mga Kastila.

III. Mga Kailangang Materyales: Papel at panulat

A. **Panuto:** LAHAD-DIWA: Anong mahalagang paksa ang inilalahad ng mga awit sa panahon ng pananakop ng mga Kastila na nagbibigay ng paglalarawan sa katangian ng panitikan sa Panahon ng Rebolusyong Pilipino batay sa tinalakay na sanaysay? Ipaliwanag.

IV. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak:

Ibigay ang kahalagahan ng pag-aaral sa mga Awit ng Himagsikan Laban sa mga Kastila sa patalakay sa mga isyung panlipunan sa kasalukuyan.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarter:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng Himagsikan Laban sa Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

- I. Bilang ng Gawain:** #5 Pagkukumpara (15 minuto)
- II. Mga Layunin:** Napapahalagahan ang kasaysayan ng Panitikan sa panahon ng pananakop.
- III. Mga Kailangang Materyales:** Papel at panulat
- IV. Panuto:** Suriin ang liriko ng awiting “Kapangyarihan” ng Ben & Ben at ipaliwanag kung papaano ito maiuugnay sa simbolo, wika, pagpapahalaga, at tema na nakapaloob sa teksto kaugnay sa Mga Awit ng Rebolusyong Pilipino Laban sa Mga Kastila. Narito ang liriko ng awit:

Kapangyarihan
Ben & Ben

Akala n'yo ba ang kapangyarihan ay nasa inyo?
Sino ba kayo?
'Di naman kami nagkulang sa aming pag-uunawa
'Di ka namin isusuka kung hindi ka pa sukdulan
Huwag niyong tapakan ang katarungan

Akala n'yo ba ang kapangyarihan ay nasa inyo?
Sino ba kayo?
Magwawagi ang katotohanan ang kadiliman ay ibabagsak
Nagsisilbi ka dapat nagsisilbi ka dapat
'Di ba dapat ikaw ang nagsisilbi sa'min
Bakit tila kami'y nananaginip nang gising?
Ang bawat pighati na dala dagdag bigat damdamin
Pipilitin na pasanin hanggang sa mga mata niyo'y mamulat
Magising sa sigaw na sumasalamin
Sa sumpa niyong magsilbi sa amin
Tuluyang nawalan ng bisa
Ba't sinaulo't 'di sinapuso bilang ng buhay ng tao?
Kayong mga hari-harian pagkalaki na ng mga ulo

'Wag niyong kalilimutan na hawak-hawak namin ang inyong trono
Nadidinig n'yo pa ba 'ko pangako'y napako dahil sa korona sa ulo niyo
'Di na magpapaalipin pa sa mga rehas mo
'Di mabubuwag ng kahit anumang sindak ang katotohanang ito
Ibon na malayang lumipad 'di mo na makukulong

Akala niyo ba ang kapangyarihan ay nasa inyo?
Sino ba kayo?
Magwawagi ang katotohanan
Ang kadiliman ay ibabagsak
Akala niyo ba ang kapangyarihan ay nasa inyo?

sino ba kayo?

Magwawagi ang katotohanan ang kadiliman ay ibabagsak

Nagsisilbi ka dapat, nagsisilbi ka dapat

Katotohanan ang dapat mamuno (nagsisilbi ka dapat)

Sa namumuno sa mamamayan (nagsisilbi ka dapat)

Makatarungan ang dapat mamuno (nagsisilbi ka dapat)

Sa namumuno sa mamamayan (nagsisilbi ka dapat)

Nagsisilbi ka dapat nagsisilbi ka dapat!

Isulat ang naging pagkukumpara sa pamamagitan ng isang sanaysay na hindi bababa sa sampung pangungusap

IV. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak:

Ipaliwanag kung papaanong ang Musika ay nagamit sa pagpapalaya ng Pilipinas laban sa mga mananakop.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng Himagsikan Laban sa Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: #6 Taludtod-Saysay (15 minuto)

II. Mga Layunin: Napapahalagahan ang kasaysayan ng Panitikan sa panahon ng pananakop.

III. Mga Kailangang Materyales: papel at panulat

A. Panuto: Ilahad ang saysay o kahalagahan ng sumusunod na taludtod kaugnay ng kalagayan ng Pilipinas sa panahon ng pananakop ng mga Kastila. Isulat ang sagot sa patlang.

1. Narito rin naman ang masamang gawa
Na ikaaamis ng puso't gunita.

2. Ipinaglim mo nang ako'y bata pa,
ang pagdaralitan ng iyong binabata;

3. Sa kaalipinan mo'y wala nang mahabag,
Gayong kayraraming pinagpalang anak!

-
4. Samantalang ikaw, Bayang iniibig,
Ay hapung-hapo na't putos ng gulanit.
-
-
-

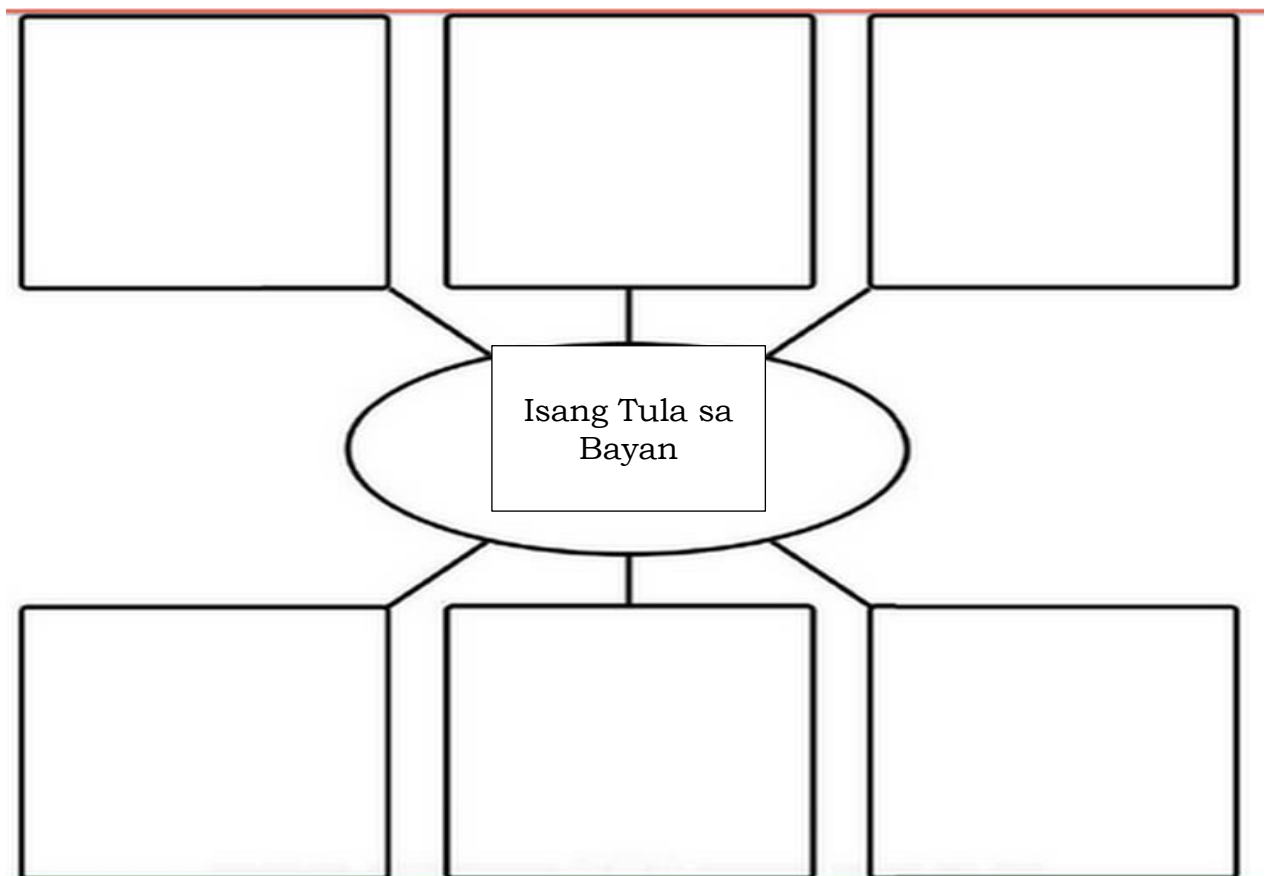
V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak:

Ilahad ang iba pang naging ambag ni Marcelo H. Del Pilar sa pag-unlad ng panitikan sa Pilipinas sa pamamagitan ng isang organisadong sanaysay na hindi bababa sa limang (5) pangungusap.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarterer:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng mga Pananakop ng mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

- I. **Bilang ng Gawain:** #7 Kilatis-Diwa (40 minuto)
- II. **Mga Layunin:** Nasusuri ang mga tema at paksa na ginamit sa panitikan. Napahahalagahan ang kasaysayan ng panitikan sa panahon ng pananakop
- III. **Mga Kailangang Materyales:** papel at panulat
- IV. **Panuto** Pumili ng anim na saknong mula sa “Isang Tula sa Bayan” ni Marcelo H. Del Pilar at isulat sa kahon ang paksang isinasaad nito. Isulat ang sagot sa pangungusap na paraan sa kahon.

V. **Sintesis/Pinagymang Pagsasanay/Pinalawak**

Sumulat ng isang saknong na Awit (12 pantig, apat na taludtod) na nagpapahayag ng iyong pagmamahal sa bayan.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	Filipino	Kuarter:	3
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/Paksa:	Panitikan sa Panahon ng Pananakop ng mga Kastila		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	

I. Bilang ng Gawain: # 8 Pagpupuno (20 minuto)

II. Mga Layunin: Napapahalagahan ang kasaysayan ng Panitikan sa panahon ng mga mananakop na Kastila.

III. Mga Kailangang Materyales: Papel at panulat

IV. Panuto: Punuan ng wastong kasagutan ang sumusunod:

	1. Siya nag nagtatag ng pahayagang La Independencia.
	2. Siya ang sumulat ng lori-hinal na liriko ng ating Pambansang Awit.
	3. Siya ang tinutukoy na “Pepita” sa awiting “Jocelynang Baliwag.”
	4. Ito ang anyo ng musikang ginagamit ng mga rebolusyunaryo kapag may namatay sa digmaan.
	5. Siya ang may-akda ng “Pag-ibig sa Tinubuang Lupa”
	6. Siya ang sumulat ng liriko ng “Bayan Ko”.
	7. Sila ang pinag-aalayan ng awit na “Sa Iyo ang Dahil”.
	8. Siya ang sumulat ng “Dasalan at Tocsohan”.
	9. Ito ang pinakamalaganap na anyo ng awitin noong Panahon ng mga Kastila na pumapaksa sa pag-ibig.
	10. Siya ang naglapat ng melodiya ng “Marangal na Dalit ng Katagalugan”.

V. Sintesis/Pinagymang Pagsasanay/Pinalawak

Suriin ang liriko ng “Marangal na Dalit ng Katagalugan” at Ipaliwanag ang konteksto nito sa panahon ng mga Kastila at sa kasalukuyan. Buoin ang sanaysay sa pamamagitan ng organisadong mga pangungusap na hindi bababa sa walo (8).

Rubrik sa Pagmamarka:

Nilalaman	40%
Wastong Balarila	20%
Pagkamalikhain	20%
Organisasyon ng Diwa	20%
Kabuoan	100%